

Jak dbać i posługiwać się piłą łańcuchową?

Zima wkrótce zapuka do drzwi, więc mamy kilka tygodni na przygotowanie drewna na opał. Jeśli się wahasz w zakupie piły łańcuchowej, lub nie masz pewności jak użytkować już zakupioną piłę, w rozwiązaniu problemu pomoże nam ten artykuł.

Piłę łańcuchową, często błędnie nazywaną piłą motorową, prawdopodobnie widział każdy. Jednak nie każdy wie, jak pracować z piłą łańcuchową, jak o nią dbać i jakie są jej podstawowe części. Piły łańcuchowe można zasadniczo podzielić na profesjonalne i amatorskie – czasami określane jako przemysłowe. W odniesieniu do tego podziału, zmienia się nie tylko jakość wykonania, która w profesjonalnych piłach jest znacznie lepsza względem przewidywanego obciążenia, z często bardziej wytrzymałymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi kosztem wielu podwyżek cen, ale również wydajność, długość prowadnic itp. Wydajność profesjonalnej piły z długą prowadnicą zależy również od naszych umiejętności pracy z nią. Solidne i technicznie zaawansowane konstrukcje pił profesjonalnych, nie oznaczają, że piły do użytku domowego po wyczerpanej pracy będą popękane, mało odporne i brak będzie im mocy do pracy. Na wyrazy uznania zasługują też niektóre piły amatorskie, często porównywalne do modeli profesjonalnych.

Piły łańcuchowe można również podzielić w zależności od napędu. Najczęstszym napędem jest spalinowy silnik dwusuwowy lub silnik elektryczny. W niektórych profesjonalnych piłach możemy spotkać się z napędem hydraulicznym lub pneumatycznym, jednak te piły zazwyczaj przeznaczone są do prac w szczególnych warunkach, takich jak kopalnie czy prace pod wodą.

Podstawowe zasady użytkowania piły

Aby dowiedzieć się, jak prawidłowo obsługiwać piłę, i jak o nią dbać, ważne jest, aby zrozumieć, jak działa piła. Na pierwszy rzut oka oczywiste jest, że układ tnący składa się z części napędowej i prowadnicy z łańcuchem. Silnik napędza tzw. koło zębate, które jest połączone z piłą. W rzeczywistości łańcuch pilarki jest bardzo podobny do tego, który znajduje się w rowerze. W piłę podstawą jest prowadnica łańcucha wyposażona w otwory na zęby i szynę, która trzyma łańcuch w obwodzie prowadnicy. Zasada jest prosta, zębatka ciągnie łańcuch i porusza się z dużą prędkością wzdłuż taśmy obwodowej. Jednakże, aby łańcuch poruszał się prawidłowo wzdłuż prowadnicy, ważne jest by był on prawidłowo naprężony, oraz miał zapewnione prawidłowe smarowanie. Dlatego piły wyposażone są w zbiornik oleju i układ smarowania łańcucha.

Bezpieczeństwo

Piła łańcuchowa jest najbardziej niebezpiecznym urządzeniem, a jej konstrukcja wymaga zachowania szczególnej ostrożności. Ponieważ ze względu na budowę, nie można zapewnić osłony zębom łańcucha podczas pracy, ryzyko urazu można jedynie ograniczyć.

Przede wszystkim poprzez bezpieczne uruchamianie. Większość producentów uwarunkowuje, więc rozruch łańcucha od naciśnięcia jednocześnie dwóch niezależnych

przycisków. Eliminuje to przypadkowe uruchomienie piły przy naciśnięciu jednego włącznika. Drugim stopniem ochrony jest dźwignia hamulca bezpieczeństwa, która służy jako osłona dłoni przy uchwycie nad prowadnicą. W razie potrzeby wystarczy nacisk na dźwignię – obudowa hamuje ciśnieniem i natychmiast wyłącza łańcuch. Kolejnym urządzeniem bezpieczeństwa jest sztywna zębowy grzebień, który znajduje się w przedniej części piły, obok listwy. Służy do stabilnego oparcia piły podczas cięcia, tak, aby w przypadku uchwycenia przez łańcuch ukrytej przeszkody, piła nie mogła wyskoczyć z cięcia. Najważniejszym elementem bezpiecznego cięcia jest jednak sposób używania piły, polegający przede wszystkim na odpowiedzialności operatora. Podczas pracy konieczne jest, aby zrozumieć, że piła łańcuchowa działa podobnie jak broń, w której obowiązują kilka ścisłych zasad bezpieczeństwa.

Przede wszystkim jest to stosowanie odpowiednich środków bezpieczeństwa. Od piły mogą odlatywać trociny i inne drobne przedmioty podczas cięcia łańcucha, stąd znaczenie używania odpowiednich okularów chroniących oczy. Piły benzynowe potrafią być bardzo głośne, więc nie zapominajmy również o ochronie słuchu. Co najważniejsze jednak, trzeba zdać sobie sprawę, że nad piłą łańcuchową nigdy nie będziemy mieli 100 % kontroli a przy wytężonym użyciu może

pęknąć łańcuch lub prowadnica może nieoczekiwanie zawieść, należy więc oczekiwać nieoczekiwanego. Ważne jest, zatem stosowanie odpowiednich ubrań, butów i rękawic. W sprzedaży dostępne są np. wzmocnione spodnie, których łańcuch tak łatwo nie przetnie, buty z ochroną na palce oraz wzmocnione rękawice.

Jednakże, nawet przy użyciu specjalnej odzieży, należy zwrócić uwagę na bezpieczne i właściwe użytkowanie. Jeśli można tego uniknąć, nie używaj piły, jeśli jesteś blisko innej osoby. Jeśli obecność drugiej osoby jest konieczna, nigdy nie stój z prowadnicą skierowaną w kierunku tej osoby, aby nie narażać jej na trafienie odłamkami wyrzucanych z łańcucha, lub w przypadku samego zerwania łańcucha. Operator obsługujący urządzenie, powinien przyjąć stabilną postawę, aby nie stracić równowagi, tak, aby nogi i tors nie znajdowały się w zasięgu cięcia. Częste urazy zdarzają się podczas cięcia twardego drewna, gdzie piła nagle się zacina. Niedoświadczony operator dociska piłę mocniej, podczas gdy piła kończąc cięcie, pod dodatkowym naciskiem bezwładnie leci prowadnicą ku nogom operatora. Bardzo często pomijanym elementem jest odpowiednie narzędzie do mocowania drewna. Źle zamocowany materiał do cięcia może rozpraszać uwagę operatora, jeśli będzie swobodnie się poruszać, piła może się zablokować w ciętym materiale, a przy próbie ratowania sytuacji można narobić jeszcze więcej szkód. W najlepszym przypadku dojdzie do uszkodzenia jedynie piły. Na szczęście istnieje na rynku wiele kóz do cięcia w przystępnych cenach, oraz kóz z zaciskiem, w którym materiał bezpiecznie się trzyma.

Korzystanie z piły

Przed rozpoczęciem pracy z piłą zawsze sprawdź, czy łańcuch jest odpowiednio napięty oraz czy piła posiada olej do smarowania łańcucha. Olej oraz napięcie łańcucha regularnie kontroluj podczas pracy z piłą. Przy piłach elektrycznych nie ma problemu z uruchomieniem, ale musimy pamiętać, aby przewód elektryczny trzymać z dala od przewodnicy. Piłę benzynową uruchamiamy zgodnie z instrukcją dodawaną do konkretnego modelu piły. Do uruchomienia zimnego silnika, zwykle przy pierwszym uruchomieniu, wymagane jest użycie ssania. Jednakże, jeśli po 2-3 próbach uruchomienia nie uda nam się wystartować, należy próbować odpalić piłę bez użycia ssania, gdyż może dojść do zalania świecy paliwem.

Dalsze postępowanie podczas pracy jest niemal identyczne dla obu pił, elektrycznej oraz benzynowej. Przed przystąpieniem do cięcia, należy zawsze upewnić się, że w miejscu planowanego cięcia, nie znajdują się żadne gwoździe, śruby, czy inne obiekty, które mogą doprowadzić do uszkodzenia łańcucha. Materiał do cięcia umieść tak, aby było on stabilny, i nie mógł się swobodnie poruszać, a jednocześnie w obszarze cięcia zostaw wystarczająco dużo miejsca do manipulacji piłą. Koniecznie tnij materiał na twardym gruncie, który będzie odpowiednio podpierał ciężar materiału, dzięki temu zapewnisz sobie odpowiedni docisk podczas cięcia. Nie należy ciąć w miejscach, gdzie może dojść do kontaktu łańcucha z betonem, konstrukcją metalową itp...Upewnij się, czy w zasięgu piły nie znajdują się osoby niepełnoletnie lub dzieci. Z piłą pracuj tylko wtedy, gdy nie jesteś zmęczony, gdy na twoją uwagę nie ma wpływ alkohol, nie wspominając o narkotykach.

Cięcie najlepiej przeprowadzać dolną częścią listwy, blisko obudowy piły. Pozwoli to wykorzystać grzebień zębowy, który zapewni nam większą stabilność pracy. Zawsze starajmy się unikać ciecienia końcówką listwy, górna części listwy w ogóle nie powinna być używana do cięcia czegokolwiek. Jeśli podczas cięcia górna część łańcucha zostanie uszkodzona, rozerwany łańcuch piły, zmieni się w zębaty bat. W przypadku przerwania łańcucha, jego dolnej części, nie dojdzie do efektu huśtania. Podczas pracy stałej, przy oznakach zmęczenia powinniśmy zaprzestać dalszych działań. Najważniejsze i najtrudniejsze jest, oprzeć się wrażeniu, że piłę łatwo opanować. Często prowadzi to do ograniczenia uwagi. Stale więc musimy pamiętać, że piła jest równie niebezpieczna jak broń, która w rękach odpowiedzialnego operatora może przynieść dużo pożytecznej pracy, ale najmniejsza nieuwaga może nieść za sobą fatalne następstwa.

Podstawowa konserwacja

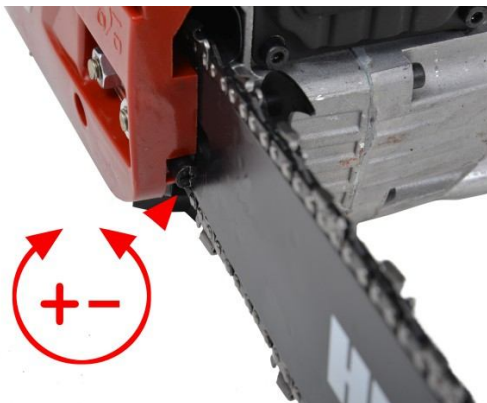
Teraz skupimy się przede wszystkim na podstawowej regulacji i konserwacji, działań, które muszą być wykonywane regularnie, jeśli chcemy, aby nasza piła służyła nam przez wiele lat. Aby piła dobrze się sprawowała, regularna konserwacja powinna być dokonywana przed i po każdym cięciu. Przed rozpoczęciem pracy powinniśmy przede wszystkim sprawdzić naciąg łańcucha oraz poziom oleju smarowania łańcucha w zbiorniku. Przy dłuższej pracy nie zapominajmy o dolewaniu oleju oraz kontrolowaniu naciągu łańcucha.

Prawidłowo napięty łańcuch nie może być ani za ciasny ani zbyt luźny. Co to oznacza? Łańcuch nie może wisieć luźno na przewodnicy, musi dokładnie przylegać do całego obwodu przewodnicy. Jednocześnie nie może on być zbyt napięty by nie dochodziło do jego rozciągania i wzrostu zużycia. Więc, łańcuch jest dobrze napięty wtedy, gdy dobrze przylega

do listwy, a używając umiarkowanej siły jesteśmy w stanie wyciągnąć ząbki z listwy do połowy ich długości.

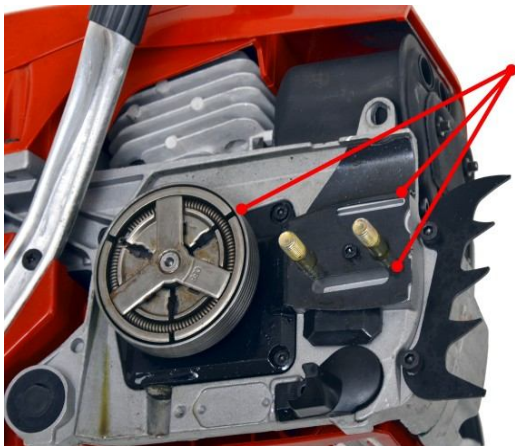

Przed napięciem łańcucha, musimy najpierw nieco poluzować śruby zaciskowe. Śruby muszą być na tyle luźne, aby prowadnica częściowo się poruszała, a jednocześnie była mocno osadzona, w związku z tym nie może poruszać się na boki.

Śruba napięcia łańcucha zwykle znajduje się w przedniej części obudowy pilarki. Jej regulacja powoduje napięcie łańcucha oraz listwy. Łańcuch możemy delikatnie przesunąć, aby upewnić się, że jest dobrze osadzony na zębach i nie wypadnie nam z koła zębatego.

Po każdym cięciu, piła powinna być odpowiednio oczyszczona. Piła oczywiście, najbardziej zatyka się pod pokrywą. W związku z tym, w celu dalszego cięcia lub przechowywania na dłuższy czas, wskazane jest zdjęcie pokrywy oraz listwy z łańcuchem, w celu dokładnego oczyszczenia. Wtedy w przestrzeni pod pokrywą usuniemy wszelkie zanieczyszczenia.

Pod pokrywą zwykle dostaje się mieszanka trocin i pyłu wraz z olejem z łańcucha. Aby uniknąć zarysowań i uszkodzeń, do usunięcia grubszych odpadów, nie należy używać metalowych narzędzi, a np. drewniany kijek czy inny przedmiot. Należy dokładnie oczyścić sprzęgło odśrodkowe. Ważne jest, aby utrzymać sprzęgło czyste i suche. Jeśli do sprzęgła dostanie się olej, spowoduje to jego poślizg. W tym przypadku nie mamy innego wyjścia, jak dokładnie je oczyścić benzyną ekstrakcyjną. W miejscu gdzie prowadnica styka się z piłą, znajduje się kanał olejowy, z którego przepompowywany jest olej do smarowania łańcucha. Kanał ten musi być czysty i drożny.

Należy z niego ostrożnie wyjąć wszystkie zanieczyszczenia, które mogłyby zatkać kanały smarowania łańcucha. Jeśli łańcuch i prowadnica nie będą miały odpowiedniego smarowania, szybko dojdzie do ich uszkodzenia. Podobnie należy oczyścić otwór na prowadnicy, do którego dochodzi kanał smarowania. Tym otworem rozprowadzany jest olej do zębów w prowadnicy, więc jego czystość jest, zatem równie ważna. Dokładnie oczyścić całą prowadnicę, należy zwrócić uwagę na czystość rowków prowadzących.

W dolnej części łańcucha, gdzie najczęściej jest on używany do cięcia, mogą pojawić się zadziory, z powodu zwiększonego zużycia. Zadziory te należy usunąć za pomocą drobnego pilnika, obwód ostrza musi zostać idealnie gładki. Nie powinniśmy zatem szlifować całego ostrza, lecz skupić się jedynie na krawędziach. By zwiększyć żywotność listwy, dobrze jest odwrócić prowadnicę po każdej konserwacji, co pozwoli na jej równomierne zużycie.

Dla posiadaczy pilarek elektrycznych, w zasadzie na podstawowej konserwacji temat się kończy, silniki elektryczne są bezobsługowe, w pewnym sensie wystarczy zwrócić uwagę tylko na łańcuch, który zostanie opisany poniżej. Piłom spalinowym musimy poświęcić nieco więcej uwagi.

Przy silnikach spalinowych nie należy zapomnieć, aby regularnie czyścić filtr powietrza. Filtr usuwa zanieczyszczenia z powietrza zasysanego przez silnik. Jeśli filtr jest zanieczyszczony, ma to wielki wpływ na stosunek mieszania się paliwa z powietrzem. Silnik z niedrożnym filtrem traci moc, ciężko startuje i zużywa więcej paliwa. Ze względu na złe spalanie, może to spowodować zniszczenie świecy oraz zapchanie wydechu.

U większości pilarek filtr jest łatwo dostępny pod pokrywą, której położenie zależy od producenta i modelu pilarki. Jeśli nie jesteś pewien jego lokalizacji, przeczytaj instrukcję dołączoną do urządzenia. Nowoczesne filtry do pilarek zwykle wykonane są z tworzywa

sztucznego lub włókniny. Zazwyczaj nie jest problemem, przemyć go czystą wodą lub użyć specjalnego środka czyszczącego do odtuszczania. Czasem może się zdarzyć, że do wlotu filtra dostanie się drobny pył. Upewnij się, że pokrywa dobrze przylega do filtra. Jeśli jednak będziemy ciąć dużo suchego drewna, możliwe jest, że mikroskopijne cząstki pyłu będą przenikać przez filtr. Ten problem jest do rozwiązania, jeśli piła jest wyposażona w oryginalny filtr, a producent silnika wyposażył go w filtr mikrocząsteczek, dzięki któremu nie szkodzą one silnikowi. Wypłukany filtr możemy użyć dopiero po jego całkowitym wyschnięciu, aby woda nie dostała się do silnika.

Właściwe jest, aby od czasu do czasu sprawdzić świece zapłonową. Świeca przy dobrze wyregulowanym silniku ma powłokę szaro-białą. Jeśli świeca ma czarny płaszcz, znakiem, że silnik ma nieprawidłowe spalanie. Przyczyną mogą być złe proporcje benzyny i oleju w mieszance, źle wyregulowany silnik, zabrudzony filtr powietrza, ale również częsty rozruch na zimno. Jeśli przyczyną jest źle wyregulowany silnik, wskazane jest, aby odwiedzić profesjonalny serwis, który dokona jego regulacji. Jeśli nie jesteś w tym ekspertem, doskonałe ustawienie silnika w domu jest praktycznie niemożliwe.

Zanieczyszczoną świecę możemy spróbować delikatnie przeczyszczyć, ale lepiej będzie po prostu wymienić ją na nową.

Ostrzenie łańcucha

Prawidłowo naostrzony łańcuch jest podstawą każdej pilarki. Praca z tępym łańcuchem jest dłuższa, zwiększa się obciążenie nie tylko silnika, ale również samego użytkownika. Zmęczony operator podejmuje błędne decyzje, które mogą spowodować wypadek.

ustawić kąt nachylenia, z pilnika z uchwytem, oraz z elektrycznych ostrzałek do łańcuchów.

Każdy właściciel pilarki, powinien posiadać zapasowy łańcuch. Będziemy go używać tylko wtedy, gdy aktualny łańcuch ulegnie uszkodzeniu, ale również podczas konieczności naostrzenia łańcucha. Jeśli nie wiesz jak ostrzyć łańcuch, lepiej będzie powierzyć to zadanie ekspertom w najbliższym sklepie lub serwisie. Ostrzenie przeprowadza się prawidłowo po zakończonej pracy, zatem najlepiej zostawić łańcuch w serwisie, by następnego dnia odebrać go naostrzonego.

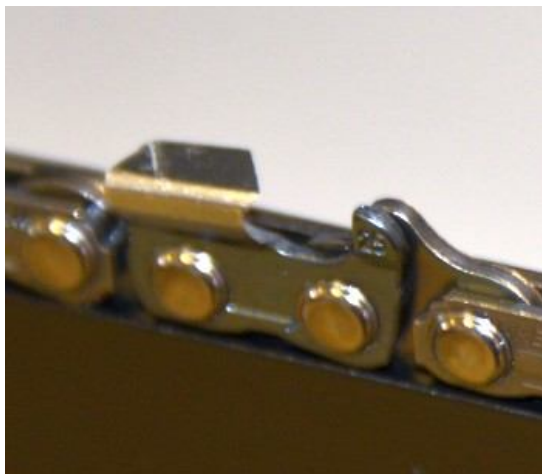
Jeśli weźmiemy się za ostrzenie, mamy kilka możliwości ułatwienia sobie pracy. Doświadczonemu właścicielowi powinien wystarczyć zwykły pilnik dobrej jakości. Mniej doświadczeni mogą skorzystać ze specjalnego pilnika z wodzikami, który potrafi

Podczas ostrzenia łańcucha, konieczne jest zachowanie odpowiedniego kąta nachylenia pilnika. Ten zaś zależy od rodzaju łańcucha, oraz właściwości ciętego materiału.

Podczas ostrzenia łańcucha bez środków pomocniczych, wkładamy pilnik do zęba tak, aby jak najlepiej pasował do kąta oraz nachylenia. Piłowanie odbywa się ruchem posuwistym od siebie.

Podczas piłowania, zwracamy uwagę, aby wykorzystywać cały obwód pilnika. Do prawidłowego naostrzenia łańcucha wystarczą 2-3 ruchy pilnikiem na jeden ząb.

Podczas ostrzenia musimy zdawać sobie sprawę, że dla prawidłowego funkcjonowania zębów tnących znaczenie ma ich łagodne nachylenie, zatem ich długość przy każdym ostrzeniu będzie coraz mniejsza. Mając to na uwadze, od czasu do czasu muszą być spilowane a ich długość będzie maleć. Zęby te podczas piłowania będą określać głębokość, do której będą przenikać, a tym samym, jak sprawnie będą wykonywały swoją pracę. Jeśli są zbyt długie, będą się po prostu ślizgać po materiale tnącym lub będą przenikały

do materiału zbyt głęboko powodując ogromny stres dla całej piły łańcuchowej, co mogłoby doprowadzić do jej uszkodzeń. Aby prawidłowo ustalić ich długość możemy używać bagnetu.

Dla każdego łańcucha przychodzi czas, kiedy trzeba go wkońcu wymienić, żaden łańcuch nie będzie ciął w nieskończoność. Na łańcuchach niektórych producentów, można znaleźć na zębach linie, które definiują próg, za którym nie możemy już ostrzyć łańcucha. Jeśli łańcuch nie posiada takiej granicy, za zużycie zęba przyjmujemy jego tylny koniec. Kontrolujmy więc łańcuch nie tylko przy jego ostrzeniu, ale także po każdym cięciu. Jeśli wykazuje on jakiegokolwiek oznaki zużycia, należy go natychmiast wymienić.

Aby łańcuch długo służył

Przy prawidłowej konserwacji oraz przestrzegania zasad, nasz łańcuch może wytrzymać naprawdę bardzo długo. Oczywiście piłę musimy postrzegać, jako relatywnie niebezpieczne urządzenie i nie powinniśmy za wszelką cenę używać łańcucha, który posiada oznaki zużycia. Następstw, które mogą wystąpić po jego zerwaniu, nigdy nie jesteśmy w stanie dokładnie przewidzieć i wyeliminować.

Podstawą jest używanie łańcucha do tego, do czego jest on przystosowany. Musimy unikać cięcia starego drzewa zawierającego ukryte gwoździe, śruby i łączniki. Nigdy nie tnijmy stelaży ze stali, resztek zaprawy, betonu itp. Nigdy nie tnij drewna na ziemi, czy trawie. Za każdym razem użyj drugiego drewna, jako podstawy lub po prostu odpowiedniego stojaka do cięcia. Jakiegokolwiek kontakt łańcucha z materiałem twardszym niż drewno, szybko spowoduje jego degradację lub całkowite uszkodzenie.

Jeśli masz zamiar przechowywać piłę przez dłuższy okres czasu, po oczyszczeniu łańcucha, wrzuć go do kąpieli olejowej. Nie tylko ochroni go przed wilgocią, ale również rozpuści brud i naoliwi ruchome ogniwa.

Hecht – Specjalista Ogrodnictwa

HECHT[®]
specjalista ogrodnictwa